

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Żywicka

w sprawie z powództwa T. J.

przeciwko W.

o wynagrodzenie za pracę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 22 maja 2024 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 9 marca 2023 r., sygn. akt XIV Pa 120/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2. zasądza od pozwanej na rzecz organu powódki 1800 zł
(jeden tysiąc osiemset złotych), wraz z odsetkami z art. 98 § 1¹
k.p.c., tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 marca 2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie z powództwa T. J. przeciwko W. o wynagrodzenie za pracę, oddalił apelację pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie z dnia 23 maja 2022 r., którym zasądzono od pozwanej na rzecz powódki 21.320 zł brutto wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 sierpnia 2020 r. do dnia zapłaty tytułem dodatku stażowego za okres od sierpnia 2017 r. do września 2019 r. (pkt I), zasądzono od pozwanej na rzecz powódki 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów

zastępstwa procesowego (pkt II), nakazano pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie 1.066 zł tytułem stosunkowej opłaty od pozwu, od uiszczenia której powódka była zwolniona z mocy ustawy (pkt III), nadano wyrokowi w punkcie I rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.400 zł (pkt IV).

Pozwana wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając ten wyrok w całości. Skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi w innym składzie, a ponadto o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania objętego niniejszą skargą kasacyjną, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuciła naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 233 § 1 k.p.c., art. 227, art. 232 k.p.c. oraz art. 148¹ § 1 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. oraz art. 381, art. 382, art. 386 § 1 i 4 k.p.c., polegające na tym, że Sąd drugiej instancji błędnie uznał, że w przedmiotowej sprawie istota sporu ma charakter prawny w sytuacji, gdy doszło do ograniczenia praw strony pozwanej w zakresie postępowania dowodowego przez brak jego wszechstronnego i pełnego przeprowadzenia, co doprowadziło do błędnych wniosków w zakresie zasadności i podstaw do wypłaty dodatku stażowego (za wysługę lat), a w konsekwencji do błędnego zawężonego uznania przez Sąd, że spór ma jedynie charakter prawny - i oddalenia apelacji.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że wnosi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Skarżąca podniosła, że Sąd drugiej instancji przedwcześnie uznał, że spór w niniejszej sprawie ma charakter jedynie prawny. Do wniosku tego doszedł przez wybiórcze i wadliwe zebranie i oparcie oceny jedynie na wybranych mniej istotnych dowodach, podczas, gdy pominięte (nie poddane ocenie) zostały dowody istotne w sprawie dotyczące dodatku stażowego. W ocenie skarżącej przy rozpoznaniu pozwu o zasądzenie dodatku stażowego doszło do pominięcia przez Sąd drugiej instancji kluczowego w sprawie ustalenia dotyczącego okoliczności uprzedniego włączenia dodatku stażowego do wynagrodzenia powódki, które to włączenie zostało przez powódkę przyjęte i

znajduje się w jej aktach osobowych. Zdaniem skarżącej Sąd drugiej instancji wadliwie ocenił też równowagę procesową stron, gdyż w wyniku braku doręczania korespondencji przez pełnomocnika powódki pełnomocnikowi pozwanej doszło do ograniczenia prawa strony pozwanej do obrony przed Sądem pierwszej instancji - wobec czego wnioski dowodowe, których sąd nie uwzględnił pozwana podnosiła dopiero w apelacji. Ponadto błędnie uznał, że pozwana mogła się wypowiedzieć po wydaniu zarządzenia przez Sąd pierwszej instancji z dnia 14 czerwca 2021 r., w sytuacji, gdy zarządzenie to w ogóle nie zostało jej doręczone.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o odrzucenie skargi kasacyjnej bądź nieprzyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a ponadto o zasądzenie kosztów procesu za postępowanie przed Sądem Najwyższym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca oparła na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Sąd Najwyższy jednolicie przyjmuje, że odwołanie się do przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, iż przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się "oczywistość" zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z dnia 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774). Ponadto przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej rozumie się sytuację, w której zaskarżone orzeczenie sądu drugiej instancji w sposób ewidentny narusza konkretne przepisy prawa. Zatem we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i w jego uzasadnieniu, niezbędne jest powołanie konkretnych przepisów prawa, z którymi wyrok sądu drugiej instancji jest w oczywisty sposób sprzeczny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2012 r., I UK 414/12, LEX nr 1675171).

Podnosząc oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżąca nie przytacza jakie przepisy zostały w jej ocenie rażąco naruszone przez Sąd drugiej instancji. Podstawy kasacyjne stanowią odrębny element skargi i podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. Oznacza to, że nie zastępują one ani nie uzupełniają podstawy przedsądu. Odnosi się to również do szczególnej podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., która jako jedyna podstawa przedsądu ma na uwadze indywidulany interes skarżącego w przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania. O ile zasadne podstawy kasacyjne (art. 398³ § 1

pkt 1 i 2 k.p.c.) mogą prowadzić do uwzględnienia skargi kasacyjnej, to w przypadku podstawy przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. znaczenie ma dopiero oczywista zasadność skargi, czyli samodzielne (odrębne od podstaw kasacyjnych) wskazanie i wykazanie we wniosku naruszenia przepisów, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok, jest oczywiście wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2020 r., I UK 250/19, LEX nr 3029692).

Należy też podkreślić, że z mocy art. 398¹³ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; w granicach zaskarżenia bierze jednak pod rozwagę nieważność postępowania. Zgodnie z art. 398³ § 1 k.p.c. skargę kasacyjną można oprzeć na podstawie naruszenia prawa materialnego lub podstawie naruszenia przepisów postępowania. Obie podstawy kasacyjne pozostają ze sobą w związku funkcjonalnym. W świetle art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c. nie jest bowiem możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. między innymi wyrok Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r., I PK 164/05, Monitor Prawa Pracy 2006 nr 10, s. 541). I odwrotnie - zarzuty naruszenia przepisów postępowania mają znaczenie, jeżeli uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), zatem wpierw decyduje prawidłowo rozumiane prawo materialne, które określa przesłanki dochodzonego świadczenia, a te wyznaczają, jakie ustalenia stanu faktycznego są konieczne i mają znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu (art. 227 k.p.c.). Zarzuty podstawy procesowej nie mogą być dowolne, lecz muszą pozostawać w związku z normą prawa materialnego, od której zależy wynik sprawy. Skarżąca nie próbuje powiązać zarzucanych uchybień prawa procesowego z przesłankami prawa materialnego, a tym samym wykazać wpływu zaistniałych w ocenie skarżącej uchybień na wynik sprawy.

W związku z powyższym analiza uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia oraz wniesionej skargi kasacyjnej nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w postaci oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego stosownie do art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.

[SOP]

(r.g.)